

Právní minimum pro překladatele a tlumočníky 2016/2017

Obchodní právo – Základní pojmy

JUDr. Ing. Josef Šilhán, Ph.D.

Podnikání	soustavná výdělečná činnost prováděná živnostenským či obdobným způsobem samostatně vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku
Podnikatel	(a) osoba, která vykonává podnikání, nebo i jen (b) osoba, která má k podnikání příslušné oprávnění (zde jde ovšem pouze o vyvratitelnou domněnku), (c) také jakákoliv osoba zapsaná v obchodním rejstříku (i když nepodniká)
Obchodní firma / Firma	název (jméno), pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku
Majetek	vše, co patří určité osobě (všechna její aktiva; bez dluhů)
Jmění	majetek + dluhy určité osoby
Obchodní závod (dříve „podnik“)	organizovaný soubor „jmění“, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti; hromadná věc; soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání
Pobočka	organizační složka závodu; pokud je tato pobočka zapsána v obchodním rejstříku, jde o odštěpný závod (ale nejde o samostatný subjekt, jde stále jen o část závodu, tj. věci)
Provozovna	prostor, v němž je uskutečňována určitá podnikatelská činnost
Prokura	zvláštní druh obchodněprávní plné moci zapisované do obchodního rejstříku; zmocňuje prokuristu k jednáním týkajícím se provozování závodu
Obchodní rejstřík	veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelích; vedou ho rejstříkové soudy; konstitutivní zápis skutečně zakládá (konstituuje), mění nebo ruší práva a povinnosti; deklaratorní zápis pouze deklaruje – oznamuje, že určitá práva nebo povinnosti již existují
Obchodní věstník	oficiální publikační kanál sloužící ke „zveřejňování“ informací
Obchodní korporace	obchodní společnosti a družstva
Vklad	peněžní vyjádření hodnoty předmětu vkladu do základního kapitálu obchodní korporace
Předmět vkladu	věc, kterou se vkladatel zavazuje vložit do obchodní korporace za účelem nabytí nebo zvýšení účasti v ní
Základní kapitál	souhrn všech vkladů
Vlastní kapitál	širší pojem než základní kapitál; veškeré vlastní zdroje financování podnikatele; základní kapitál + další fondy
Podíl	účast společníka ve společnosti a z ní plynoucí práva a povinnosti
Vznik a zánik společnosti	zápis a výmaz do/z obchodního rejstříku
Založení společnosti	vytvoření účinného zakladatelského dokumentu, např. uzavření společenské smlouvy nebo sepsání zakladatelské listiny
Likvidace společnosti	proces mezi zrušením a zánikem vedoucí k zániku; vypořádání vztahů, zpeněžení majetku, rozdělení likvidačního zůstatku; jde o odlišný pojem od insolvence
Dividenda	podíl na zisku pro společníky obchodní korporace
Tantiéma	podíl na zisku pro člena orgánu obchodní korporace

Zaknihované či listinné akcie	rozlišení se týká materiální podoby; listinné akcie fyzicky existují (na papíře), zatímco zaknihované akcie jsou pouze vedeny v elektronické evidenci u centrálního depozitáře
Forma akcie	týká se zejména převoditelnosti; akcie na majitele se převádí jinak než akcie na jméno (ta se převádí rubopisem)
Druh akcie	týká se speciálních práv spojených s akcií; mohou existovat akcie kmenové, prioritní, hlasovací, různé specializované, ...
Kusová akcie	akcie bez jmenovité hodnoty
Statutární orgán	výkonný orgán obchodních korporací, kterému přísluší obchodní vedení společnosti (činnost zaměřená dovnitř společnosti) a zastupování společnosti navenek (směrem ke třetím osobám vně společnosti); u jednotlivých společností je to jednatel u s.r.o., představenstvo u a.s. (nebo statutární ředitel u monistických a.s.), komplementáři u k.s. a všichni nebo jen někteří společníci u v.o.s.; u družstva je to představenstvo, případně předseda u malého družstva
Valná hromada	nejvyšší orgán společnosti (s.r.o. a a.s) složený ze všech společníků
Kontrolní orgán	dozorčí rada u a.s. (zásadně povinná) a u s.r.o. (fakultativní), u družstva nese název kontrolní komise